

[Erik B. Smith]

bemærkningerne til finanslovsforslaget, at han ville indkalde de politiske partier til forhandling.

Under en kop formiddagskaffe – indkaldt til et møde i anden anledning – fik partierne af ministeren oplyst, at der var tale om en fastfrysning af den multilaterale hjælp, indtil forholdet mellem bilateral og multilateral bistand var 60:40. Ministeren blev dengang opfordret til at indkalde partierne til egentlige forhandlinger. Men det var en opfordring, der ikke blev fulgt, måske fordi det så var kommet frem, at Verdensbanken, de regionale udviklingsbanker, EF-støtten og IMF fortsat ville få en stigning, og at konsekvensen heraf var, at en række vigtige FN-organisationer ville få en reduktion, nogle endda en ganske væsentlig reduktion.

Udenrigsministeren blev senere skriftligt opfordret til at indkalde til forhandlinger – uden at reagere. Og da den rullende femårsplan for 1992–1996 blev offentliggjort, så et flertal i Folketinget til sin store overraskelse, at ministeren blot havde ændret på fordelingsnøglen – vel vidende, at det havde han intet mandat til at gøre. Flertallet reagerede som bekendt med en beretning, der blev offentliggjort den 12. december, dagen for rådsmødet, så man i alt fald på dette møde ikke kunne være i tvivl om, at her var ministeren ude på det parlamentariske overdrev. Ministerens reaktion kendes om ikke andet så fra referatet fra rådsmødet, hvor ord som kustoder, fodnotefolket, konfrontationer og absurde synspunkter blev anvendt, næppe til gavn for respekten for udenrigsministeren.

I dag skal vi så drøfte den rullende femårsplan for 1992–1996 eller, som ministeren sagde, stå ved vore synspunkter i fuld åbenhed i folketingssalen, og det bliver med det resultat, at udenrigsministeren kommer til at revidere sin femårsplan.

Lad mig begynde med det kontroversielle:

Hvorfor fastholde fordelingen mellem multi- og bilateral hjælp? Udenrigsministerens fremturen er jo kun en lille del af problemet. Fordelingen efter DAC-principper er faktisk således, at vi allerede i dag har en fordelingsnøgle på 60:40, det vil sige, at vi har nået det af ministeren opstillede mål.

De regionale udviklingsbanker, Verdensbanken, Valutafonden og EF's bistandshjælp er alle bundet i stigende årlige bidrag. Konse-

kvensen er, at navnlig UNDP-bidraget i planperioden falder betydeligt, hvad der er helt uacceptabelt for Socialdemokratiet. For os er de opgaver, en række af FN-organisationerne udfører, mere i overensstemmelse med målsætningerne i dansk bistandspolitik end f.eks. Valutafondens aktiviteter. Det kan så i øvrigt undre, at ministeren har påtænkt at overføre ressourcer til det bilaterale område i en tid, hvor Danida er ved at gå i knæ på grund af manglende personalemæssige ressourcer.

Socialdemokratiet ser gerne mere personale i den såkaldte sydsøjle. Det er også blevet anført, at en overførsel til bilateral bistand betyder flere arbejdspladser i dansk erhvervsliv. Påstanden er på kort sigt delvis rigtig, men på lang sigt klart forkert. Dansk erhvervsliv har oplagte uudnyttede muligheder gennem FN-systemet, og regeringen bør støtte de små og mellemstore virksomheder, så de bliver i stand til at gå ind i de internationale licitationer.

Så meget om fordelingsnøglen – i alt fald i denne omgang.

Den rullende femårsplan viser, at det er nødvendigt hurtigt at komme i gang med at finde nye programsamarbejdslande. Det noget uskønne udtryk »afløbsproblemer« falder hurtigt for, når man ser, at en del af landene får udfaset deres bistand, uden at der kommer nye lande til.

Fattigdommen – navnlig i Afrika – er lamrende. Og det er jo ikke alle steder, at der er så negativ en udvikling på den demokratiske front, at det begrunder tilbageholdenhed. Zambia er vel nok det eksempel på et land, der er i en sådan positiv udvikling, der er bedst at anføre. Jeg skal i øvrigt hilse fra FN-systemet og sige, at man godt kan bryde en lanse for dansk erhvervsliv i Latinamerika og i den fransktalende del af Afrika, først og fremmest gennem multi-bi-projekterne, og at det bedste i så fald vil være, hvis Danmark vælger sig et eller flere programsamarbejdslande i netop disse regioner.

I øvrigt vil jeg ikke pege på lande, vi i Socialdemokratiet finder velegnede som programsamarbejdslande, men jeg vil på det bestemteste opfordre ministeren til, at vi kommer i gang med forhandlinger om spørgsmålet.

Som en parentes skal jeg bemærke, at det vil være rigtig, i det omfang der opstår situationer i de valgte programsamarbejdslande, der